

MICHAL
SABO

CHRONOLOGIE
ZLA

CHRONOLOGIE ZLA

Michal Sabó

Peklo existuje. – To je tvrzení, které se ti jeví jen jako prázdná fráze. – Zopakuj ti to: Peklo existuje!

Josemaría Escrivá De Balaguer

Pro člověka může být kterýkoliv okamžik tím posledním, a tak není divu, že ho ledacos vyděsí.

Každý prostor, každý stín... Všude na něj číhá potenciální nebezpečí, protože on... On nikdy nespí a jeho pekelná stvoření čekají jen na to, až na rozkaz svého pána zase přijdou mezi nás.

Už nyní na vás hladově shlíží ze stínu noci a těší se na váš nepředstíraný strach, který ho jistě velmi potěší... Bojte se!

DĚJSTVÍ PRVNÍ

1666

Když procházíš peklem, nezastavuj se.

Winston Churchill

KAPITOLA 1.

Soumrak se blíží. Měl by si pospíšet, aby dorazil ještě předtím, než mu cestu zastíní neprostupná tma. Zdejší krajinu neznal a to poslední, po čem toužil, bylo zabloudit někde v lesích nebo nedej bože aby spadl do nějaké odporné rokle. Na cestě byl už druhý den. Na cestě, která pro něj bude na dlouhou dobu tou poslední.

V dálce spatřil vesnici a za ní na nevelikém kopci zámek. To byl cíl jeho cesty. Hroznětín. Zapomenuté místo kdesi na okraji západních Čech, kde se zastavil čas. Přesto ho tady potřebují a žádají si jeho pomoci.

Procházel přes náves, kde nepotkal jediného živáčka. Vesnice byla jako po vymření. Byl už sice únor, ale jaru se ještě přijít nechtělo. Země byla zmrzlá a lidé nevrlí. Doba je zlá a lidé... Marné mluvit.

Došel k zámku. Zámek byl kdysi jistě tuze krásný, ale roky bídy jeho tvář změnily k nepoznání. Nebyl sice žádným mistrem stavitelem, ale poznal, že by celá stavba jistě potřebovala novou fasádu a další a další úpravy, ale k čemu by to bylo? Zámek by byl jen vyhaslou perlou uprostřed tmy a hereze, která se v tomto kraji skrývá a nenápadně vystrkuje své ohavné drápy.

Stál před velkými dveřmi. I ty by si zasloužily péči. Popraskaný lak, mosazná zdobená klika také ztratila svůj dávný lesk... Třikrát zabouchal a čekal. Už ze zahrady viděl, že se v prvním patře zámku svítí, takže věděl, že je panstvo doma. Ozvalo se zaskřípání a ze dveří vykoukla šedovlasá hlava, která na něj hleděla se zvědavým šklebem.

„Co tu chcete?“

„Jsem tady očekáván.“

„Ano? A kým?“

„Slovutným panem správcem Lazarem.“

Hlava si ho ještě chvíli prohlížela, ale pak ho pustila dovnitř.

„A oklepejte si sníž. Nerad bych po vás ten sajrajt uklízel.“

Hlava dostala tělo ohnutého starce a vedla ho po schodišti do pokoje toho, kdo ho sem na zámek pozval.

Správce hroznětínského panství Konrád Eusebius Lazar byl tím, kdo ho sem pozval. Přesněji řečeno, to on napsal list s prosbou do chebské koleje, aby mu poskytla vychovatele pro jeho vnuka a budoucího nástupce.

„Již jsem ani nedoufal, že se objevíte.“

Stařec se sotva zvedl z křesla u krbu a klopýtal mu naproti. Byl celý zabalený do kožichu a jeho žlutavá tvář značila, že již dlouho nebude mezi živými.

„Jakou jste měl cestu, otče?“

„Dlouhou. Ale jak vidíte, jsem zde a připraven začít.“

„Nabídl bych vám místo u ohně, ale jak vidíte...“

Viděl velmi dobře. V celé místnosti bylo jen jedno křeslo. Jiný nábytek tady nebyl. Žádný nábytek, žádné obrazy... Nic. Jako by to bylo teprve včera, kdy se zemí prohnala loupeživá švédská soldateska. Co na tom, že už ale bylo tolik let po válce.

„Děkuji, postojím.“

„Vím, co si myslíte. Je tu pusto. Co je to platné, že jsem správcem. Bída je v tomto kraji a daně jsou čím dál tím větší. Ale co jsem to... Jaké je vaše ctěné jméno?“

„Páter Jan Ciesler, vaše milosti.“

„Ach ano. Ciesler. Váš představený mi o vás psal jen ty nejlepší reference.“

Nejlepší reference? To bych rád viděl. Můj představený byl jediné rád, že se mě může zbavit a poslat mě co nejdříve pryč ze svých očí. Co nejdál a nejlépe napořád.

„Jsem si jist, že vám napsal jen to nejnutnější.“

„Ale naopak. Vychvaloval vás. Prý jste znamenitý pedagog a dokonce misionář.“

„Nerad bych, abyste mne přivedl do rozpaků, vaše milosti. Shodneme se na tom, že jsem byl vybrán jako vychovatel vašeho vnuka. Kde vůbec je?“

„Již spí. Uvidíte ho zítra.“

„V tuto dobu a spí? Není to na mladíka poněkud brzy?“

„Víte, je zde mnoho, co vám musím povědět. Opravdu hodně, ale necháme to až po večeři.“

Kdysi majestátní sál působil opuštěně a sklíčeně. V celém prostoru plály svíce a u skromně prostřeného večere seděli jen oni dva. Starý sluha Ignác jim k chlebu a kusu slaniny donesl džbán svařeného vína a pak se vytratil.

„Měl jste zažít zámek před deseti lety. Plesy, hostiny, bankety... Kdepak. Tahle doba nepřeje slasti a zábavě.“

Správce jim nalil vína a uvelebil se v křesle. V krbu tiše praskalo dřevo a páter Ciesler hladově spořádal svoji porci.

„Chtěl jste mi vyprávět o svém vnukovi.“

„Ach ano. Malý Maxmilián neměl zrovna hezké dětství. Matka mu zemřela po narození a otec... Radši to nechme být.“

„Ale ne. Rád si to vyslechnu.“

Správce upil vína a prohrábl si lysinu na hlavě. Vypadal, že ho něco velmi tíží.

„Copak k vám se to nedoneslo?“

„Mělo se snad něco donést?“

„Vám to váš představený opravdu neříkal?“

„Nic konkrétního.“

„Můj syn propadl d'áblu.“

Páter Ciesler polkl naprázdno a hned se pokřižoval. Správce souhlasně kýval hlavou.

„Jak se to stalo?“

„Sám nevím. Říká se to. Prý tohle všechno získal spolčením se Satanem. Marné lidem vysvětlovat, že to získal od císaře jako poděkování za vykonané služby během války.“

„A co se s ním stalo?“

„Jsou to dva roky, co ho vesničané ubili na cestě k zámku.“

„To je...“

„Strašné. Ano strašné. A víte, co je nejstrašnější? Že to všechno musel pozorovat jeho syn. Tehdy mu bylo dvanáct, a jak to jen říci... Změnilo ho to.“

„Změnilo?“

„Straní se lidí. Chtěl jsem ho poslat studovat to vaše gymnázium, ale on se bojí. Bojí se lidí a toho, jací doopravdy jsou.“

„Tak proto jsem byl pozván, abych ho vyučoval soukromě.“

„Ano, přesně tak to je. A nyní už o tom prosím nemluvme. Raději pijme na lepší časy.“

Správce zámku myslel, že nade mnou vyzrál, ale kdeže. Divže mi celou tu dobu, co jsem s ním musel pít, nevyprávěl jen o tom, jaký byl jeho syn chudák a světec. Dokonce když jsem ho s jeho sluhou ukládal na lože, tak mi sliboval na svůj život, že jeho syn byl div ne svatý. Omyl. Můj představený mě dobře informoval o tom, jaký vlastně doopravdy Johann Lazar byl. Nebyl to žádný světec, ale hrubián, co sdíral z lidí kůži. Nutil je do roboty tak příkladně, že ho proklínal v tomto kraji snad každý, na koho jen pohlédl. Poddaní v tomto panství nesmírně trpěli, ale vrchnosti to bylo jedno. Své daně platil vždy a včas. A k tomu všemu vybíral tolik, že si mohl dovolit tento rozmarný život v přepychu. Zabili ho právě proto. On si chodil v sametu a jedl pečeně, zatímco jeho lidé hladověli a umírali ztrhaní z roboty. Byl to ale dobrý katolík, co nedaleko odsud nechal vystavět kostel zasvěcený svatému Ignáci, zakladateli mého řádu, a proto se mu dostalo řádného pohřbu. Avšak jeho otec, který zdejší panství po něm převzal, byl už jen vyžilý stín dřívější moci. Lidé odpracovali jen to, co museli, a tak ubývalo peněz a všechno přišlo vniveč. Doba je zlá, ale jen pro zlé lidi.

A zdejší správce byl opravdovým zlem. A můj úkol? Můj úkol je ten, aby jeho syn a budoucí dědic zámku byl jeho pravým opakem.

Sluha mi ukázal mou komnatu. Byla mnohem prostornější než má cela na koleji. Postel byla na rozdíl od té mé měkká a pohodlná. Alespoň něco je na téhle cestě pozitivního. Odložil jsem vak s věcmi do kouta, klekl si pod okno a modlil se. Modlil jsem se k pánu, aby mi dodal sil v tomto boji, který jsem hodlal vyhrát na oslavu Krista. Pak mnou jako blesk projel příšerný řev, který se v prázdném zámku rozléhal na všechny strany. Rychle jsem se pokřižoval a doběhl jsem ke dveřím. Když jsem je otevřel, spatřil jsem sluhu Ignáce se svícnem v ruce. Vypadal ustaraně, tvář měl zkropenou potem.

„Co se to děje?“

„Ale nic, otče. Jen běžte spát. To se jen náš mladý pán probudil ze snů. Hned bude zase v pořádku. Běžte spát.“

Skoro až násilím mě vtěsnal zpět do mé komnaty a zavřel za mnou dveře. Ještě chvíli mi drásal uši řev, ale pak najednou ustal. Kam jsem se to jen dostal. Bože prosím... Pomoc mi nést toto břímě a dodej mi odvahy. Znovu jsem si klekl k oknu a modlil se za svou spásu.

KAPITOLA 2.

Hleděl z okna. Nesoustředil se na zasněženou zahradu, ale na odraz svého obličejce. Hubený a vrásčitý, pokrytý strništěm. Husté černé obočí zvýrazňovalo jeho mahagonově hnědé oči a spolu s velkým, doprava zakřiveným nosem činilo jeho výraz přísným. Je mi čtyřicet let a ze života nemám nic. Odešel k latoru, do kterého si nalil z cínového džbánu teplou vodu, co mu donesl před chvílí sluha Ignác. Omyl si obličej a podíval se do zrcadla před sebou. Kde jsem jen mohl být, kdybych se choval tak, jak jsem měl? Chyběl mi poslední rok studia a byl ze mě doktor teologie, ale místo toho... Místo toho mě poslali z Prahy do západních Čech a udělali ze mě obyčejného misionáře, jakých po Čechách chodí desítky. Kde já jen mohl být, kdybych se tenkrát choval tak, jak nařizují regule...

Správce Lazara objevil v zámecké zahradě, jak oprašuje sních z kašny. Byl to zvláštní pohled. Aristokrat a pracuje.

„Zaháníte dlouhou chvílí?“

Lazar se polekal. Nevšiml si, že se k němu páter přibližuje. Rychle všeho nechal a na promodralé ruce si nasadil rukavice.

„Vzpomínám na doby, kdy tady všechno zářilo krásou a leskem.“

„Vzpomínky jsou velmi důležité. Nejednou se stalo, že člověku zachránily život.“

„Myslíte? Mně už moc času na tomto světě nezbyvá, ale svému vnukovi bych přál jen to nejlepší.“

„Váš vnuk... V noci jsem zaslechl jeho křik. Je s ním něco v nepořádku?“

„Ano. Je nemocný. Nevím, co si s ním mám počít.“

„Mohu se na něj podívat? Třeba by ho milé slovo přivedlo k lepší náladě.“

„To by nebylo moudré. Mohl byste se nakazit. Bude lepší, když se za něj budete modlit, otče.“

Lazar ho těsně minul a odešel zpět do zámku. O co mu jen jde? Má ten malý kluk snad lepru nebo mor? Co když je malomocný? Vrtalo mu v hlavě, co tady vlastně pohledává, když nemá koho vyučovat. Co je jeho pravým úkolem? Podíval se do nebe. Začalo slabě sněžit. Měl by se podívat do vesnice. Ano, poptá se lidí, jestli náhodou něco o této záhadě nevědí.

Chodil od chalupy k chalupě, ale nikdo ho dovnitř nepustil. Podle kouře, který se táhl z komínů, věděl moc dobře, že jsou zdejší obyvatelé doma. Jenže se báli. Nebo jen nechtěli přijmout hosta? Byl to strach z neznámého, nebo strach z toho, co jim může sluha boží přinášet? Začínalo sněžit čím dál tím více a on se i přes tuto nepřízeň počasí vydal ke kostelu. Třeba právě tam najde to, co hledá. Sníh ho zpomaloval, ale on přes veškerou námahu pokračoval ve své cestě. Krajina byla v tomto kraji drsná. Kolem zasněžených polí byly hluboké lesy, které skýtaly útočiště pro zvěř. Kdyby ale jenom pro ni. Jistě se to tady hemžilo lapkami a jinými pochybnými existencemi, ale i oni mají přeci právo na život. Od neustálého hledění do

zasněžené krajiny ho bolely oči. Chtěl si je promnout, ale to by musel vyndat ruce z kabátu. Byl vymrzlý, ale pozoroval, že se blíží k cíli.

Otevřel bránu kostela a hleděl zaraženě na příchozího. Hubený a zarostlý muž v grafitově černém kulatém klobouku a stejně černém dlouhém plášti.

„Pochválen buď Ježíš Kristus, bratře.“

„Až navěky, otče. Mohu dál?“

Pustil ho dovnitř. Rozhlédl se, zda je nikdo nepozoruje, a zavřel bránu.

„Smím vědět, co zrovna tady pohledává bratr z Tovaryšstva Ježíšova?“

„Dlouhý to příběh, bratře dominikáne.“

Farář Graft byl v tomto panství již sedmým rokem. Dost ho překvapilo, když za ním toho odpoledne přišel ten vyhublý jezuita s prosbou o pomoc. Seděli ve farářově komůrce a pili horkou medovinu.

„Tak vás sem pozvali jako vychovatele? Tomu se mi nechce věřit.“

„Ale pročpak?“

„V kostele jsem je neviděl od pohřbu správce Lazara. Myslím tím...“

„Johanna, syna Konráda.“

„Takže jste již informován.“

„Jak v čem. Jsem tady sice jen den, ale nestačím se divit tomu, co se zde děje.“

Farář Graft dopil svůj pohárek a nalil si nový. Byl to čilý šedesátník s vřelým pohledem.

„A nevíte všechno. V tomto kraji obchází zlo.“

„Ano, prý se to povídá.“

„Povídá? Ona je to pravda. Zlo tady opravdu je.“

„Otče Grafte, vy snad těm povídačkám věříte?“

„Milý Jane, já ho i viděl.“

Páter Ciesler jen zakroutil hlavou. Copak jsou všichni v tomto panství pověřiví jako malé děti?

„Vy si myslíte, že si vymýšlím, ale kdeže. Jsem pragmatik. Věřím jen tomu, co vidím a opravdu... Viděl jsem zlo.“

„A jak tedy podle vás to zlo vypadá?“

„Jako Johann Lazar.“

„Ale ten už je přeci dva roky mrtvý.“

„Je i není.“

„Jak to myslíte?“

„Všichni z vesnice vám odpřisáhnou na bibli svatou, že ho potkávají i nyní po jeho smrti.“

„Nesmysl.“

„Nesmysl? Ten nesmysl se nám producíruje po nocích krajem a nahání lidem strach.“

„Jak by to bylo možné?“

„Sám nevím. Kdybych ho tehdy neukládal v rakvi do země, tak bych si snad myslel, že nikdy nezemřel.“

„A jak vypadá?“

„Úplně stejně jako za života. Víte, nebyl to zrovna sympatický člověk. Měl krutý pohled a choval se přesně tak, jak by se člověk chovat neměl.“

„Otče, uvědomujete si, co se mi tady snažíte říci?“

„Myslete si o mně, že jsem blázen, ale je to tak. Opravdu to tak je, ale to byste ho musel vidět.“

Páter Ciesler rezignoval. Měl svůj názor a toho se držel.

„A už jste ho viděl? Myslím tedy pana Maxmiliána.“

„Jen jsem ho v noci slyšel. Prý je nemocen.“

„Nemocen? Tak tomu tedy říkají?“

Farář se zvedl ze stoličky a došel ke krucifixu. Hleděl na Ježíše na kříži a tiše se modlil.

„Co by mu mělo být?“

Farář se pokřížoval a sedl si zpět. Uchopil pátera za ruku, což ho div nepřivedlo do rozpaků, a hleděl mu s vážným výrazem do očí. Páter cítil ze svého hostitele medovinu a zápach cibule.

„Posedl ho totiž ďábel jako jeho tatíka.“

„Tak dost!“

Páter Ciesler se zvedl ze židle a měl se k odchodu. Už mu došla trpělivost s těmi řečmi, které farář vedl. Farář se ho snažil v odchodu zastavit, ale páter se k tomu neměl.

„Nevím, co tady s vámi všemi je, ale něco vám povím. My bratři z Tovaryšstva Ježíšova nejsme na žádné takové řeči zvědaví. Jsem tady, abych přinesl osvětu a poznání, ne abych si tady nechával vyprávět podivné zkazky o tom či onom.“

„Bratře, nezlob se na mne, ale přísahám ti, že jsem mluvil ve všem pravdu. Opravdu jsem mluvil pravdu!“

Ciesler si nasadil klobouk a odešel z kostela rovnou do vánice. Farář Graft ho pozoroval, dokud se mu neztratil z obzoru. Celou dobu se modlil za jeho spásu. Za spásu muže, který odmítl přijmout pravdu.

Chodil po své komnatě a přemýšlel. Je tohle trest za to, co provedl? Chtěli ho umlčet tím, že ho pošlou do téhle zapadlé končiny na konci světa, kde se všichni zbláznili, nebo jeho představení neměli vůbec potuchy o tom, co se tady děje? Podlaha pod jeho kroky vrzala a trhalo mu to uši, přesto nepřestával. Na zámek se vrátil až za tmy. Cesta ho unavila, ale odmítal spát. V hlavě se mu toho honilo až příliš. Cestou zpět žádného nemrtvého nepotkal. Jen bezzubého vesničana, který si táhl z lesa na saních dřevo na otop. Z toho přemýšlení ho rozbolela hlava. Konečně se posadil na postel. Zul si mokré boty a promnul si promrzlé údy. Znovu zaslechl ten nervydrásající křik mladého Lazara. Kam jsem se to jen dostal?

KAPITOLA 3.

Dny ubíhaly a nedělo se vůbec nic. Páter Ciesler začínal propadat depresím. Pustý zámek neskýtal žádné povyražení od všudypřítomné nudy. Byl tady už dva týdny a ještě ani nebyl seznámen s hochem, kterého měl vzdělávat. Neustále si pokládal otázku proč? Jeho děd mu neustále opakoval, že je chlapec nemocný a nikdo k němu nesmí. Sluha Ignác se s ním nebavil vůbec. Vídal ho jen, když mu nosil jídlo nebo když ho pozoroval v noci klíčovou dírkou, jak utíká za mladým Lazarem, aby utišil jeho bolest.

Ten křik byl nesnesitelný. Ciesler na sobě začínal pociťovat důsledky nevyspání a skepse. Vlivem těchto událostí začínal silně uvažovat o tom, že se odsud jednoho dne potichu vytratí a zmizí.

Už pár dní nesněžilo a citelně se začínalo oteplovat. Sníh přesto stále pokrýval celé okolí. Uvažoval o tom, že se znovu vydá do kostela svatého Ignáce za farářem Graftem. I když to byl pravděpodobně stejný pomatenec jako lidé na zámku, tak by přeci jen uvítal jistou změnu. Člověk nemusí být osamělý, jen když je sám. Může cítit prázdnotu i tehdy, pokud je s lidmi.

„Kam máte namířeno, otče?“

„Jdu do kostela. Musím se vyzpovídat.“

„Páter se musí zpovídat?“

„Budete možná překvapen, ale i páter je jen člověk, kterého tíží svědomí.“

„Když myslíte. Budu vás čekat na večeři. Ignác bude péct zajíce.“

Farář Graft sundával seschlé chvojí, kterým byl kostel vyzdoben ještě od vánočních svátků. Měl dobrou náladu a prozpěvoval si pro Cieslera neznámou píseň.

„Neruším?“

„Ale naopak. Jste tady vítán. Vždyť tento kostel nese název po vašem otci zakladateli.“

Ciesler mu pokynul na pozdrav. Ach, svatý Ignác. Velký to zakladatel a otec jeho řádu. Jak ten by se zachoval, kdyby byl postaven před podobné dilema?

„Otče, potřebuji vyzpovídat.“

„Vy? Svatý muž? Co může tížit zrovna vás?“

Posadili si do lavice před oltářem. Páter Ciesler si sundal klobouk a podrbl se na zátylku.

„Na zámku se něco děje a já musím přijít na to co. Možná... Upřímně, jsem člověk rozumný a v mnoha naukách studovaný, ale tohle... Možná jste přeci jen měl pravdu a krajem obchází zlo.“

„Zlo, můj milý, je s námi spojené už od pradávna. Proto jsme tady my. Jsme boží vojáci a musíme bránit svět před jeho bratrem Satanem.“

Pohlédli na Ježíše na kříži. Měl oči sevřené bolestí a hlavu měl vychýlenou do strany.

„Ano, právě proto jsem přišel za vámi. Lazar mi musí něco tajit. Doposud jsem neviděl jeho vnuka. Zapírá ho, mlčí, ale ten jeho křik... Já... Já nemohu. Už to nesesu. Noc co noc. Dovedete si to představit? Je to k nevydržení.“

Graft mu položil ruku na rameno. Páter Ciesler vypadal, jako by se měl každou chvíli sesypat.

„To je v pořádku. Jsi zkoušen zkouškou nejtěžší. Musíš v sobě objevit odvalu. Odvalu k tomu, abys mohl pozvednout meč a vyrazit do boje.“

„Musíte se mnou na zámek. Musíte mi pomoci odhalit skutečnou pravdu.“

Graft z něj sundal ruku a povstal.

„Tohle je tvá zkouška.“

„Prosím?“

„Tvůj rád jistě věděl, proč sem posílá zrovna tebe. Vrátiš se na zámek a přijdeš tomu na kloub. Budu se za tebe modlit.“

Ignác přiložil do krbu a zkontroloval, zdali pánům něco nechybí. Na stole byl naporcovaný zajíc, víno a pár pečených jablek. Správce Lazar si spokojeně mnul ruce při pohledu na pečení.

„Konečně se zase pro jednou pořádně najíme. To to trvalo, Ignáci. Konečně jsi zase něco ulovil.“

„Já ho nechytíl, milosti. Vyměnil jsem ho se Svatavou za hrách.“

„S tou čarodějnicí? No to nám ještě tak scházelo.“

„Čarodějnicí? Vy tady máte čarodějnicí?“

Ignác se rychle vytratil ze sálu a správce se zatvářil nepřívětivě.

„Víte, ona to vlastně není pravá čarodějnice. Je to stará babka kořenářka. Umí rovnat zlomeniny, zná byliny. Je to vlastně dobrá žena.“

„Jste si tím jistý?“

„Ano, jsem. Nebýt jí, tak by můj vnuk trpěl v nesnesitelných bolestech. To její byliny krotí jeho záchvaty.“

„Jaké záchvaty? Víte, je mi to až trapné se vás ptát, ale stále jsem se nedozvěděl, jaká choroba vlastně postihla vašeho vnuka.“

„Ale padré. Nejsme lékaři.“

„Ta čarodějnice také ne.“

Lazar se zakousl do zajíce. Tuk mu tekl po bradě a on začal žvýkat sousto. Ciesler si všiml už dříve, že Lazar kouše jen na jedné straně. Patrně ho trápila bolest zubů. Pokud je tedy ještě měl.

„Kde bych tu čarodějnici našel?“

„Proč byste ji hledal?“

„Jsem tady sice vychovatel, ale jak dobře víte, jsem doposud bez práce.“

„A?“

„A právě proto bych si měl najít jinou činnost. Jsem bývalý misionář. Je mou povinností hlásat jméno boží. A podle vašeho vyprávění se nebude jednat o příliš zbožnou ženu.“

„To máte pravdu. Je to kurva.“

„Prosím?“

Lazar odhodil kost do krbu a začal krájet jablko.

„Slyšel jste. Je to kurva. Když byla válka a krajem procházeli Švédové, tak se s jedním sčuchla a odtáhla s ním. Vrátila se až pár let po válce. Leč s sebou si přivedla děcko.“

„Už jen proto bych ji měl navštívit.“

„To bych vám nedoporučoval. Bydlí v lese. Víte, mají tam snad stavení nebo chýši. Nikdy jsem tam nebyl, ale tu cestu bych vám nedoporučoval. Jsou tady vlci, hejkalové...“

„Nejsem vesničan, aby mě tyhle pohádky vyděsily.“

„Když myslíte. Nalijte nám víno. Noc bude chladná.“

Páter Ciesler se zvedl, sebral džbán a oběma nalil. Víno nebylo zrovna takové, jaké by člověk s chutí vychutnával. Bylo kyselé jako ocet a kalné. I tak své poháry do dna vypili na zdraví mladého Lazara.

„Kdybyste tak zažil tenhle zámek v dobách jeho slávy.“

„Byl jistě nádherný.“

„Byl. Převelice. Byl jsem tady často. To ještě žil syn. Víte, naše rodina není zdejší. Náš rod pochází od Olomouce. Už si vlastně ani nevzpomínám, proč můj syn dostal pozemky zrovna tady.“

„Třeba se mu tady líbilo.“

„Tady? Komu by se tady líbilo. Je to hnusný kraj. Studený a vlhký. Nejbližší město je Tachov a tam chcipl pes. Do Plzně a Prahy daleko... Lidé zlí a podlí.“

Lazar se rozplakal a upustil prázdný pohár na zem.

„Otče! Proč si jen Bůh vzal mého syna tak mladého? Proč?“

Vstal, aby Lazarovi zvedl pohár. Ten ho chytil za ruku a položil si ji na čelo.

„Proč si ho vzal? Cožpak jsme mu neplatili málo? Víte, kolik peněz jsme poslali chebské rezidenci tovaryšstva? Tak proč tedy?“

„Víte... Láska boží se nedá koupit. Čas vašeho syna nadešel v momentě, kdy si to přál Bůh. S tím se nedá nic dělat a nedá se to ani změnit. Jsme jen služebníci boží.“

„Nasrat, otče. To on! To Bůh ho zradil a nechal tu pakáž, aby ho zabila.“

Vytrhl ruku z jeho sevření. Lazar se ulekl a díval se na něj skelným pohledem.

„Kdo vám dává právo brát slovo boží do úst! Jak si to jen můžete dovolit? Bůh rozhoduje a trestá. A vás, Lazare, vás za tyhle řeči potrestá.“

„Ale, otče...“

„Ne! Budete se kát. Mluvíte s knězem a ne s nějakým hovadem v krčmě.“

Lazar poklekl a začal se zkomoleně modlit u páterových nohou. Chtěl mu políbit botu, ale odkopl ho, až bolestně upadl.

„Otče, prosím! Milost. Milost!“

Pomohl mu na nohy a odvedl ho pod krucifix, který visel u dveří. Tam si oba klekli. Lazar stále usedavě plakal a spínal ruce ke Kristu na kříži.

„Budeme se modlit. Modlit za odpuštění a zdraví vašeho vnuka.“

„A spásu mého syna.“

„A spásu vašeho syna.“

Klečeli v přítmí a hlasitě se modlili. Páter Ciesler v sobě po mnoha dnech pocítil boží přítomnost a sílu konat. Vrátila se mu boží síla. Když zavřel oči, tak před sebou viděl tvář Krista, jak se na něj z kříže usmívá. Zase nad ním drží ochrannou ruku.

Druhého dne byl Lazar jako vyměněný. Ochoťně přijímal rozkazy od pátera a plnil vše, co si zamlouval.

„Dovedete mne ke svému vnukovi.“

„To ale... Nemohu.“

„Slíbil jste Bohu, že budete plnit jeho přikázání? Ano, nebo ne?“

„Ano, to jsem slíbil.“

„Odvedete mě ke svému vnukovi. Hned!“

Konrád Lazar chtěl vzdorovat, ale každý páterův pohled probodával jeho temnou duši.

„Musí to být, otče?“

„Musí. Jen Bůh dokáže vašeho vnuka vyléčit.“

Ignác chtěl něco namítat, ale Lazar mu přikázal, aby zavedl pátera do ložnice, kde pacient ulehal. Páterovi až nyní přišlo komické, že se zrovna takový mrzout jmenuje jako patron a zakladatel jeho řádu. Vůbec by se nedivil, kdyby se ten chvástal někde chlubil, že se zdejší kostel jmenuje přímo po něm samotném.

Ignác odemkl zámeček a vstoupil jako první. Ložnice mladého Lazara se lišila od ostatních pokojů na zámku. Byla čistě vymalovaná, nábytek zůstal na svém místě a uprostřed zela velká postel s nebesy. V ní nehnutě ležel chlapec. Tvář byla bílá skoro stejně jako povlečení. Jeho zlaté vlasy byly zplihlé potem. Ztěžka dýchal. Ani neotevřel oči, když vstoupili.

„Jak dlouho tady takhle leží?“

„Už ani nevím.“

„A to stále spí?“

„Ano. Spí. Jenže pořád, pane. Probouzejí ho jen noční můry.“

„Proč pan správce neposlal do města pro doktora?“

Ignác se jen zašklebil a ukázal prsty jasné gesto.

„Doktoři stojí peníze. A naše pokladnice zejí prázdnotou.“

„A kam se tedy poděly všechny prostředky z prodeje zdejších věcí? Všechen ten nábytek a umění... To přeci muselo stát hrozné peníze.“

„A z čeho si, pane, myslíte, že jsme platili loni daně? Úroda byla špatná. Jestli jsme nechtěli skončit v zástavě, tak jsme museli vše rozprodat.“

Páter Ciesler to chápal naprosto a zřetelně. Císař ve Vídni si nárokoval čím dál tím větší daně a jediný, kdo tím trpěl, byl lid.

Když si prohlížel mladého Maxmiliána, tak rychle zapomněl na všechny strach, který v noci obcházel tento zámek.

„Dojdi pro pána, Ignáci. Budeme se modlit za Maxmiliánovo zdraví.“

Do rukou mu vložil růženec, na stolec položil obrázek Panny Marie a modlili se za jeho spásu a uzdravení. Ať se ale snažili sebevíc, tak mladý pán se ne a ne probudit z mrákot. Páter pochopil, že to nebude rovný boj, ale za spásu jeho duše je třeba bojovat. Bojovat, a to i kdyby to mělo trvat celou věčnost.

Před večerí mu byl zapálit v pokoji svíce a pomodlil se za něj. Prosil Panenku Marii za jeho uzdravení. Hleděl na její obrázek. Její milá tvář, když držela v ruce nemluvně, mu dávala naději. Ne! Ještě nepřišel čas, aby tento boj prohráli. Dnes ještě ne.

Postili se. Večeřeli jen chléb a vodu s bylinami. Ignác tu seděl s nimi u jednoho stolu.

„Pomůže to, otče?“

„Pokud se budeme modlit, tak ano. Děláme vše pro to, abychom ho vyvedli z temnoty na světlo.“

„Tak se praví v bibli, že, otče?“

„Správně, Ignáci. Zítra půjdu zapálit za mladého pána do kostela svíci.“

„Ale zítra je přeci úterý.“

„Na tom nesejde.“

Lazar odložil chleba a nervózně koukal do oken.

„Někoho snad vyhlížíte?“

„Ale ne. Jen se koukám.“

„Na co? Venku je tma. Nemůžete tam nic vidět.“

„Ano, máte pravdu. Nemohu nic vidět.“

Neprobudil ho řev, ale sluha Ignác. Cloumal s ním v posteli, div ho z ní neshodil.

„Pane! Rychle! Něco se děje!“

„Něco s Maxmiliánem?“

„Ne, pane. S milostpánem. Rychle!“

Doběhli do sálu. Sluha Ignác ukázal svícnem ke křeslu, kde před vyhasínajícím krbem seděl jeho pán. Jak tam tak máchal zapáleným svícnem, tak si ani nevšiml, že na svoje, ale i páterovy ruce leje vosk.

Páter Ciesler doběhl ke křeslu. Lazar se klepal jako osika a jeho tvář hrála všemi barvami. Vyzařoval z něj nevýslovný strach a hrůza.